

Trabzon Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

İLAHİYAT ARAŞTIRMALARI

LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

17-18 NİSAN 2026

TRÜ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

İLAHİYAT FAKÜLTESİ

KUR'AN-I KERİM ARAŞTIRMALARI
VE KİRAAT İLMİ ENSTİTÜSÜ

İSLAMİ İLİMLER
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

AÇILIŞ OTURUMU

Amfi I

17 Nisan Cuma
09.30-11.00

Kur'ân-ı Kerîm Tilaveti: Salih Efe ÇETİNKAYA
Protokol Konuşmaları

Düzenleme Kurulu Başkanı - Doç. Dr. Mahmut AYYILDIZ

TİF-DER Başkanı - Doç. Dr. Süleyman GÜR

TRÜ İlahiyat Fakültesi Dekanı - Prof. Dr. Cemil HAKYEMEZ

TRÜ Rektörü - Prof. Dr. Emin ÂŞIKKUTLU

Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanı - Av. Ahmet Metin GENÇ

Trabzon Valisi - Tahir ŞAHİN

I. OTURUM

Amfi I

17 Nisan Cuma
11.00-12.00

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Nihat UZUN

1. Bildiri

Şah Veliyullah Dihlevî Ailesi ve Hadis Faaliyetleri
Ahmet Selçuk ŞİŞMAN

2. Bildiri

Hanefilerin Ahkâm Hadislerine Dair Kaynakları ve
Karakteristik Özellikleri
Muhammed İkbâl ESENTÜRK

3. Bildiri

Osmanlı'da Bir Meşruiyet Aracı Olarak Kehanet
(Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi Özelinde)
Muhammet YILDIRIM

4. Bildiri

Seküler Yahudilikte Şiddet Karşıtı Söylem:
Norman G. Finkelstein Örneği
Semanur ŞÖHRET

Cuma Namazı ve Öğle Yemeği

Oturum Başkanı:
Dr. Öğr. Üyesi Fatih Sultan DEMİR

İslam Tarihi ve Sanatları I -
Amfi II

17 Nisan Cuma
14.30-15.30

1. Bildiri

19. Yüzyıl Osmanlı'da Kâtip Eğitimi:
Usûl-i Kitâbet'te Yazma Güçlüğü ve Çözüm Yolları
Ömer Faruk TURABOĞLU

2. Bildiri

Emevîler Döneminde Ensar'ın Siyasî ve İdarî Konumu
Fuat ŞAKA

3. Bildiri

Doğu Estetiği, Batı Mekanîği: Arap Tipografisi
Nurdan BAYER

4. Bildiri

Çöküşün Sembolü mü, Kriz Yöneticisi mi?
Emevî Devleti'nin Son Döneminde Mervân b. Muhammed (132/750)
Nefise ABANOZ

Oturum Başkanı:
Dr. Öğr. Üyesi Zahir ASLAN

Arapça I - Salon A

1. Bildiri

Arap Edebiyatı Tarihi Türk Dönemi Edebiyatı (1258-1798)
Yusuf AYDIN

2. Bildiri

Mâzin el-Mübârek'in Dil Anlayışında Fasih Arapçayı Koruma Stratejileri
Emirhan KARAMANLI

3. Bildiri

Câhiliye Dönemi Arap Şiirinde Kâbe Kavramı
Melike KAYA

4. Bildiri

Tacizade Sa'di Çelebi'nin Hayru Ahlâm Adlı Eseri
Rama ALSALEH

Oturum Başkanı:
Dr. Öğr. Üyesi Fatma YILDIZ

Hadis I - Salon B

1. Bildiri

Hadis Metinlerinde Negatif Tanımlama Yoluyla Norm İnşası:
Fethu'l-Bârî'nin Kitâbü'l-Libâs Bölümü Özelinde Bir İnceleme
Hatice YİĞİTARSLAN

2. Bildiri

Hadis Literatüründe İçki Kaplarının İzini Sürmek
Selda ÇELENK

3. Bildiri

Hadis Şerhinde Zâhirî ve İşârî Yaklaşımlar: Hattâbî ve Kelâbâzî Örneği
Enes Tayyip GÜR

4. Bildiri

Kasım Yağcıoğlu'nun İctimaî Hayattaki Tasavvufî Rolü
Büşra URFALIOĞLU

Oturum Başkanı:
Dr. Öğr. Üyesi Samet ŞENEL

İslam Tarihi ve Sanatları II -
Amfi II

17 Nisan Cuma
16.00-17.00

1. Bildiri

Bermekî Ailesinin Abbâsî Devletinde Sosyal Hayata Etkileri
Muhammet ÇAVUŞ

2. Bildiri

Prof. Dr. Alâeddin Yavaşa'nın Hayatı ve Dinî Mûsikî Alanındaki Eserleri
Hilmi ULU

3. Bildiri

Büyük Selçuklu-Abbâsî Hilâfeti İlişkileri Hakkında Bazı Mülâhazalar
(Sultan Tuğrul ve Sultan Alparslan Dönemleri)
Furkan TORAMANTEKİN

4. Bildiri

Osman Fevzi Olcay'ın Hayatı ve Eserleri
Muhammet Yusuf UYANIK

Oturum Başkanı:
Dr. Öğr. Üyesi Kamran Abdulayev

Arapça II - Salon A

1. Bildiri

Arapçada Harf-i Cerler ve Anlama Etkileri
İbrahim ŞANLI

2. Bildiri

Nazîrâ İbrâhim Efendi ve Furûk Risalesi
Halit BEKTAŞ

3. Bildiri

مركزية القواعد في تعليم العربية للناطقين بغيرها بين النمط التقليدي والمدخل الوظيفي
Ahmad AL RAFAYAH

4. Bildiri

كتاب "عقد الفراند فيما نُظِم من الفوائد" لمحمد بن عبد الباقي الخطيب: دراسة وتحقيق
Emced Hssun ELNEJAR

Oturum Başkanı:
Dr. Öğr. Üyesi Abdülkerim MALKOÇ

Hadis II - Salon B

1. Bildiri

Şemâil Literatürünün Teşekkül Süreci
ve Tirmizî'nin eş- Şemâilü'n-Nebeviyye Adlı Eserinin Metodolojik Özellikleri
Songül ANÜK

2. Bildiri

19. Asır Hindistan'ında Bir Hanefî-Sûfî: Reşîd Ahmed Gangohî
Emre USTA

3. Bildiri

Hanefî Geleneğin Hadis Usûlü Metinleri:
Hint Alt Kutası'nda Yazılan Bazı Hadis Risâleleri
Ahmet Hami KAPICIOĞLU

4. Bildiri

Geleceğe Dair Haber İçeren Bir Rivayetin Anlaşılması Üzerine Değerlendirme
Yasemin ŞAMLIOĞLU

Akşam Yemeği

Oturum Başkanı:
Doç. Dr. Semra ÇİNEMRE

Felsefe ve Din Bilimleri I -
Amfi II

18 Nisan Cumartesi
09.30-10.30

1. Bildiri

*Diyanet Gençliğe Yönelik Yaz Kur'an Kursu Öğretim Programının
21. Yüzyıl Becerileri Açısından İncelenmesi*
Ayşenur YILDIRIM

2. Bildiri

*Yapay Zekâ Destekli Eğitim Sürecinde Din Eğitimi:
İmkânlar, Riskler ve Etik Sınırlar*
Meryem Yener ALTINIŞIK

3. Bildiri

Aile İçinde Yapılan Ortak Dinî Pratiklerin Çocuğun Dini Gelişimine Etkisi
Ahmet AYDIN - Sima Nur AZAK

4. Bildiri

*Bireylerin Allah Merkezilik Tutumları ile Sosyal Medya Kaygıları
Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*
Esra ÖZTÜRK YILMAZ - Zeynep Sena İŞLİYEN ÖZBEBEK

Oturum Başkanı:
Dr. Öğr. Üyesi Nur Kübra DEMİRCİ

Kıraat - Salon A

1. Bildiri

*Tecvid İlminde Kaynaklık Değeri Bakımından Muhammed el-Mîhî'nin
Fethu'l-Meliki'l-Muteâl fi şerhi Tuhfetü'l-Etfâl Adlı Eseri*
Melek TOPCU

2. Bildiri

*Ahmed b. Karaman el-Konevî'nin Şemsiyye ve İbnü'l-Cezerî'nin Mukaddime Adlı Tecvide
Dair Risalelerinin Usûl ve Muhteva Açısından Mukayesesi*
Merve Safa BEKTAŞ

3. Bildiri

İbnü'l-Cezerî'nin Kıraat İlmindeki Yeri Hayatı, Eserleri
Meryem SÜNGER

4. Bildiri

*En'âm Suresi 137. Âyet Bağlamında Kıraat Eleştirilerine Eleştirel Yaklaşım:
Kurtubî'nin el-Câmi' li-ahkâmi'l-Kur'an Tefsiri Üzerinde Bir İnceleme*
Kadir DUMAN

Oturum Başkanı:
Prof. Dr. Ali Aslan TOPÇUOĞLU

Fıkıh I - Salon B

1. Bildiri

Hukûk-ı Âile Kararnâmesi'nin İslam Hukuku Bakımından Önemi
Merve BAYRAKTAR

2. Bildiri

İslam İktisadında Sosyal Adalet Anlayışı: Zekâtın Gelir Dağılımındaki Rolü
Muhammet Fatih BAYRAM

3. Bildiri

*Fetva Uygulamaları Açısından Yapay Zekâ Uygulaması Google Gemini'nin Güvenilirliği
Üzerine: Din İşleri Yüksek Kurulu Fetvaları Örnekliğinde*
Cihat ERTEMİZ

4. Bildiri

İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Şariat Kavramına Yönelik Metaforik Alguları
Havva Nur AKYILDIZ

Oturum Başkanı:
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Nur AĞCA

Felsefe ve Din Bilimleri II -
Amfi II

18 Nisan Cumartesi
11.00-12.00

1. Bildiri

René Guénon'un Modernite Eleştirisinde Nicelik ve Nitelik Ayrımı
Hilal YILMAZ

2. Bildiri

Dini Anlama Sürecinde Sabite ve Dinamizm İlişkisi
Beyzanur ERGİN

3. Bildiri

*Dini Dışlayıcılığın Epistemolojik İmkânı Üzerine Bir İnceleme:
Plantinga'nın Güvence Modeli Bağlamında*
Ümmüğülsüm AKSOY KAYA

4. Bildiri

İnsan Sonrası Tartışmaları Bağlamında Transhümanizm ve Posthümanizm
Muharrem ÖZTÜRK

Oturum Başkanı:
Doç. Dr. Ahmet YAZICI

Tefsir - Salon A

1. Bildiri

*Tefsir Literatüründe Ahsen-i Takvim Kavramı ve Engellilik Olgusu:
Klasik ve Modern Yaklaşımların Mukayesesi*
Elif İSLAMOĞLU

2. Bildiri

Mevdûdî'nin Tefhîmü'l-Kur'an Adlı Tefsirinde Ehl-i Beyt Kavramına Yaklaşımı
Zeynep GEDİKLİ

3. Bildiri

Münâsebetü'l-Kur'an: et-Tefsîrü'l-Hadis Örneği
Zeynep YILMAZ

4. Bildiri

Gazzâlî'nin Ahlâk Felsefesinde Temel Kavramlar ve Benlik Tasavvuru
Ömer GÜR

Oturum Başkanı:
Dr. Öğr. Üyesi Kadir SAYIM

Fıkıh II - Salon B

1. Bildiri

Çatalcalı Ali Efendi'nin Fetvalarında Şartlı Talâk
Zeynep ALKAN

2. Bildiri

Dijital Çağda Fetva: Türkiye'de Çevrimiçi Fetva Platformlarının Tespit ve Tanıtımı
Abdul Kadir TURAN

3. Bildiri

*İçeceklerde Kullanılan Koruyucu Maddelerin Helallik-Haramlık Açısından
Değerlendirilmesi: Hanefî Mezhebi Özelinde Bir Bakış*
Ömer Han ARSLAN

4. Bildiri

*Çağdaş Teknolojiler Bağlamında İbadet ve Fetva
Tartışmalarının Değerlendirilmesi*
Merve YILMAZ

Öğle Yemeği

Oturum Başkanı:
Arş. Gör. Funda KOCAMAN

Felsefe ve Din Bilimleri III -
Amfi II

18 Nisan Cumartesi
14.00-15.00

1. Bildiri

*Yeni Dinî Hareketlerde Lidere Atfedilen Karizmatik Gizemli Geçmiş
ve Şifa Dağıtım İddialarına Dair Bir İnceleme*
Rumeysa ŞENTÜRK

2. Bildiri

*Yeni Dinî Hareketlerin Kurtuluş Öğretisinde Karizmatik Otorite:
Peoples Temple ve Heaven's Gate Örneği*
Şeydanur ÖZDEMİR

3. Bildiri

Sürgün Sonrası Yahudi Kimliğinin İnşasında Ezra Reformlarının Merkezi Rolü
Salihanur ERTEM

4. Bildiri

*Hint Mistisizminde Teolojik Bir Dönüm Noktası: Şvetāşvatara Upanishad'da "Rudra"nın
Ulûhiyet Tasavvuru ve Tektanrı (Monoteistik) Vurgular*
Yiğit Can KIRMAÇ

Oturum Başkanı:
Dr. Öğr. Üyesi Adem SÜNGER

Kelam - Salon A

1. Bildiri

Seküler İddialara Karşı İslam Kelamının Teorik Savunusu
Burcu BULUT

2. Bildiri

Bilgi, Varlık ve Tanrı: Kelam ile Meşşâî Felsefenin Yaklaşımları
Esmâ KOTAN TÜRKMEN

3. Bildiri

*Celâleddin el-Habbâzî'nin el-Hâdî İsimli Eserinde Mârifetullahın Vücûbu:
Akıl ve Sorumluluk Bağlamında Bir Analiz*
Abdülkadir UÇTU

4. Bildiri

Jacques Derrida Sanatı Nasıl Ortaya Koyar?
Ramazan BAYRAKTAR

Oturum Başkanı:
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÇİL

Fıkıh III - Salon B

1. Bildiri

Kontrgaranti Sözleşmesi ve Kefil Alâ'l-Kefil Mukayesesi
Ummahan KAYA

2. Bildiri

Çağdaş Fetva Kuruluşlarının Resm-i Osmanî Yaklaşımları
Burak DİLBAZ

3. Bildiri

Fıkıhî Konularda Hz. Âişe'ye Yöneltilen Eleştiriler
Hümeyra KOÇ

4. Bildiri

*Hanefî Fıkıhında Şart ve Ru'yet Muhayyerlikleri:
el-Hidâye Bağlamında Bir İnceleme*
Abdurrahman DEMİRAY

15.30

Kapanış ve Değerlendirme

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU VE PAYDAŐLARI

ONUR KURULU

Tahir ŞAHİN
(Trabzon Valisi)

Av. Ahmet Metin GENÇ
(Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanı)

Prof. Dr. Emin AŐIKKUTLU
(TRÜ Rektörü)

Prof. Dr. Cemil HAKYEMEZ
(TRÜ İlahiyat Fakültesi Dekanı)

Doç. Dr. Süleyman GÜR
(TRÜ İslami İlimler Uygulama
ve Araştırma Merkezi Müdürü - TİFDER Başkanı)

DÜZENLEME KURULU

Doç. Dr. Mahmut AYYILDIZ (Başkan)

Doç. Dr. Őenol SAYLAN

Arş. Gör. Funda KOCAMAN

Arş. Gör. Ayşenur AYAN

Arş. Gör. Dilara KESKİN

Arş. Gör. Hatice DEMİRCİ AKYÜZ

Arş. Gör. Hilal BAYRAKDAR

Arş. Gör. İrem ÖZER

Arş. Gör. Mahmut Furkan ÇETİNKAYA

Arş. Gör. Seher UZUN

Burak Salih SELÇUK

Kübra DİKTİRE